

" 30 D A N A "

Pregled kulturnih priredaba u Rijeci

Od studenog IX.1973.godine Zajednica za kulturu u Rijeci izdaje časopis 30 dana koji izlazi svakog mjeseca. Uz redovne rubrike koje donose informacije o kulturnim priredbama, izložbama, kazališnim predstavama, koncertima, filmovima, priredbama muzičke omladine - redovno su prikazi rada, djelovanja i zbirki riječkih muzeja, memorijalnih zbirki i muzeja uže riječke regije. Svaki broj ima stručne autorizirane ilustrirane priloge muzejskih radnika o pojedinim najvažnijim spomenicima na području općine Rijeka, lokalitetima, prirodnim rijetkostima, parkovima i rezervatima, etnografskim lokalitetima, arheološkim nalazištima i lokalitetima.

Ovaj časopis sa prvih osam brojeva, po svom sadržaju i opremi, vrijedan je pažnje, jer prelazi okvir uobičajenih šablonskih turističkih vodiča i informacionih biltena. Ovo je u punom smislu odgovarajuća prezentacija kulturnih ustanova i kulturnog života Rijeke. Džepni format sa cca 30-45 strana sa obilnim prilogom ilustracija u tekstu.

Glavni urednik Dobrila Medved, izdavač Zajednice za kulturu, Rijeka, Korzo narodne revolucije 18, tel.(051) 31-011/34.

A.B.

" NUMIZMATIČKE VIJESTI " br. 31

Polovicom V mjeseca 1974. godine izašle su "Numizmatičke vijesti" br. 31 za god. 1973. sa 81 str. teksta i brojnim, vrlo uspješnim, ilustracijama. Oprema, slike i tisak su vrlo uspješni tako da nas ta naša publikacija može u svijetu dostojno predstavljati.

Među raznovrsnim brojnim člancima na prvome mjestu je biografija osnivača i prvog predsjednika Numizmatičkog društva u Zagrebu, Benka Horvata, prigodom 100.godišnjice njegova rođenja (1873) od B.Zmajića. Iza toga slijedi članak potpredsjednika Društva V.Liščića posvećen 70.godišnjici, u svijetu poznatoga stručnjaka za keltsku numizmatiku dra Karela Castelina iz Praga, počasnog člana više evropskih društava kao i našega Društva u Zagrebu.

Profesor našeg Sveučilišta i direktor Arheološkog muzeja u Zagrebu dr Duje Rendić-Miočević, naš poznati stručnjak za ilirsku numizmatiku, slijedi sa vrlo zanimljivim člankom o otkriću do sada nepoznata novca ilirskog plemena Labeata.

Viši kustos Arheološkog muzeja u Skopju, A.Keramidčiev, opisuje tri nalaza rimskih denara iz Makedonije uz odlične reprodukcije. Predsjednik našeg Društva, Ivo Meixner, u svome članku donosi nadopunu folesa kovnice Nikomedije. Vrlo je interesantan članak poznatog engleskog numizmatičara D.M.Metcalfa iz Oxforda, koji obrađuje stare srpske imitacije mletačkih matapana. Tajnik

našeg Društva Dj. Krasnov publicira jedan novac Šubića Bribirskih. Poznati mađarski numizmatičar iz Budimpešte dr M. Kupa zajedno sa Dj. Krasnovom publicira do sada nepoznate srpske asignate u Vojvodini iz 1848.godine. B.Zlatković iz Zagreba publicira, do sada našoj publici nepoznate banknote, koje je jugoslavenska vlada u emigraciji, dala 1943.god. tiskati u Londonu-za poslijeratnu upotrebu! B.Beštak iz Bihaća iscrpno opisuje jedno od naših najviših odlikovanja "Medalju za hrabrost" sa vrlo uspjelom snimkom. Slijede opisi dvaju prvih spomenica radničkih društava iz Dalmacije, te članak o dvije masonske medalje iz Hrvatske i Srbije od Dj. Krasnova.

Na kraju opisuje Ivan Mirnik, kustos našega Arheološkoga muzeja, portretnu medalju naše proslavljene operne umjetnice Milke Ternine.

Slijede pregledi svjetske literature te društvene vijesti i nekrolozi.

Dr V.Liščić

Dr Slobodan Zečević, Elementi naše mitologije u narodnim obredima uz igru, Radovi V, izd. Muzej grada Zenice, Zenica 1973. Odg. urednik, Fikret Ibrahimpašić.

U radu dr Zečevića obredna igra služi kao izvor za proučavanje slojeva naše religije iz prekršćanske epohe a na osnovu paganskih elemenata koji su se očuvali u tim igrama. Materiju koja se odnosi na predmet ovoga rada autor je podijelio u tri grupe:

1. Na paganske elemente u obrednim igrama, vezanim za ciklus godišnjih običaja, koje se izvode u javnom interesu i čiji izvođači igraju za dobrobit svih.
2. Igre koje prate običaje u vezi sa momentima iz života jedne ličnosti kao što su, rođenje, krštenje, strižba, svadba i smrt.
3. Ostale igre koje u sebi nose tragove paganstva ili okolnosti vezane sa igrom u kojima se takvi tragovi mogu pratiti.

Iz ove obimne materije autor se ograničio samo na prekršćanske slojeve u igrama koje su nekada imale karakter javnih ceremonija i taj karakter zadržale do danas. Rad je ograničen na paganske elemente u srpskim obrednim igrama a elementi kod drugih južnoslavenskih naroda korišteni su samo radi uspoređivanja i dokumentiranja. Knjiga je ilustrirana brojnim fotografijama. Dat je i resumé na francuskom jeziku. Uvod knjizi napisao direktor Zeničkog muzeja, Fikret Ibrahimpašić.

B.Š.